

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
บุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ

สูญหาย

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
ให้บุคคลสูญหาย โดยกำหนดให้การค้นตัว จับ คุมขัง หรือกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อ
เสรีภาพในร่างกายของบุคคลจะต้องมีการแจ้งสิทธิและจัดทำบันทึกการควบคุมตัวตามที่กฎหมาย
นี้กำหนดโดยไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดให้ศาลยุติธรรมเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการใช้
อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคล สร้างระบบความ
พร้อมรับผิดชอบ (accountability) และลบล้างวัฒนธรรมปล่อยให้คนผิดลอยนวล (impunity)
ตลอดจนมีกลไกสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ได้รับความเสียหายได้รับความเป็นธรรม ผ่านการ
ช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อติดตามตรวจสอบและนำตัวผู้ที่เกี่ยวข้องมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
ทางอาญา และมาตรการชดเชยฟื้นฟูและเยียวยาความเสียหายทางร่างกาย จิตใจและสังคม และ
การป้องกันไม่ให้เกิดเหตุเกิดขึ้นซ้ำอีก

เหตุผล

โดยที่การทรมาน การกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยี
ศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิ
มนุษยชนอย่างร้ายแรงซึ่งไม่อาจยกเว้นให้กระทำได้ไม่ว่าสถานการณ์ใด ๆ อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล
จากการถูกค้นตัว จับ คุมขัง หรือถูกกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายเกิน
สมควรแก่เหตุผลที่กฎหมายกำหนด ยิ่งไปกว่านั้นการทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธี
โหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมนั้นจะกระทำมิได้ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญา
ต่อต้านการทรมานและการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี
และได้ลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หาย
สาบสูญ จึงต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดเป็นการเฉพาะ ตลอดจนมีมาตรการป้องกัน
และปราบปราม มาตรการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

สามารถปฏิบัติตามข้อบทในอนุสัญญาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และสอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคนสูญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

ผลต่อกฎหมาย อื่น

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และ คำสั่งอื่นในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน เว้นแต่ในกรณีที่ กฎหมายใดกำหนดเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของ บุคคลไว้โดยเฉพาะซึ่งให้ความคุ้มครองบุคคลมากกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้บังคับตามกฎหมายนั้น

บทนิยาม

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การทรมาน” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วย ประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกาย หรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากผู้ถูกกระทำหรือ บุคคลที่สาม

(๒) ลงโทษผู้ถูกกระทำ โดยมีเหตุจากการกระทำซึ่งผู้นั้นหรือ บุคคลที่สามได้กระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ

(๓) ช่มชู้หรือขู่เข็ญผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม หรือ

(๔) เพราะเหตุผลใด ๆ บนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติไม่ว่าจะ เป็นในรูปแบบใด

แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือตามที่ กฎหมายบัญญัติ และตามพันธกรณีและมาตรฐานระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมี อยู่

“การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยี ศักดิ์ศรี” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดเป็นเหตุให้ ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือย่ำยีศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือตามที่ กฎหมายบัญญัติ และตามพันธกรณีและมาตรฐานระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมี อยู่

“ควบคุมตัว” หมายความว่ารวมถึง การจับ ชั่ง ลักพา กักตัว คุมขัง กักขัง เรียกตัวหรือเชิญตัวไปสอบถามหรือซักถาม หรือกระทำด้วยประการอื่นใด

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

อันเป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกาย

“การกระทำให้นुकคคสุญหาย” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐควบคุมตัว โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้กระทำปฏิเสฐว่ามีได้มีการกระทำการดังก้าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น หรือไม่ให้ทราบว่าเป็นตายร้ายดีอย่างไร หรืออยู่ที่ใด

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าพนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้หมายรวมถึงบุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐหรือได้รับมอบอำนาจ หรือได้รับแต่งตั้ง อนุญาต การสนับสนุน หรือการยอมรับโดยตรงหรือโดยปริยาย ให้ใช้อำนาจรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย

“ผู้ได้รับความเสียหาย” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือจิตใจจากการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้นुकคคสุญหาย และให้หมายความรวมถึงสามี ภริยา คู่ชีวิต ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน และผู้อยู่ในอุปการะทั้งโดยนิตินัยและพฤตินัยของบุคคลที่ได้รับความเสียหายดังกล่าว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้นुकคคสุญหาย

**ผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัติ**

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

**สิทธิและเสรีภาพ
ในชีวิตและ**

มาตรา ๖ บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย

ร่างพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

ร่างกาย ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์	ไว้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้นुकคคสุญหายจะกระทำมิได้ ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรค หนึ่ง ผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิร้องทุกข์ร้องเรียนและเข้าถึงความเป็นธรรมโดย
สิทธิผู้ได้รับความ เสียหายเพื่อ เข้าถึงความเป็น ธรรม	ได้รับความคุ้มครองและการสนับสนุนช่วยเหลือจากรัฐ ผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิ ได้รับการชดเชยและเยียวยาความเสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมทั้งการ ป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดซ้ำอีก
การตรวจสอบ โดยองค์กรศาล	ผู้ได้รับความเสียหาย พนักงานอัยการ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อ ประโยชน์ของผู้ได้รับความเสียหาย มีสิทธิร้องขอต่อศาลเพื่อให้สั่งระงับหรือเพิก ถอนการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่งเช่นว่านั้นทันที รวมทั้ง กำหนดวิธีการตามสมควรเพื่อคุ้มครอง ชดเชยและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพ
หน้าที่คุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพ ใน ชีวิต และ ร่างกาย	มาตรา ๗ รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและ ร่างกาย และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ¹ และ ดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำ หรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้นुकคคสุญ หาย
หน้าที่คุ้มครอง ความปลอดภัย และสนับสนุน ช่วยเหลือให้ผู้ ได้รับความ เสียหายเข้าถึง ความเป็นธรรม	ในกรณีที่ปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง รัฐมีหน้าที่ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองสวัสดิ ภาพและความปลอดภัยให้แก่ผู้ได้รับความเสียหาย สนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับ ความเสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายรวมถึง การชดเชยและเยียวยาความ เสียหายทางร่างกายและจิตใจ การติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเพื่อนำตัว ผู้กระทำความผิดมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิด

¹ ไม่ว่าด้วยเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ชาติพันธุ์
ภาษา เพศ เพศสภาพ เพศวิถี อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ
สถานะของบุคคล สถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม อาชีพ การทำงาน
การศึกษาอบรม ศาสนาหรือความเชื่อ ความเชื่อหรือความคิดเห็นทางการเมือง
หรือเหตุอื่นใด

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

การละเมิดขั้นซ้ำอีก

หมวด ๒

การปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ความผิดฐาน
กระทำให้นุคคล
สูญหาย

มาตรา ๘ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จับ ชัง ลักพา ควบคุมตัว หรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้กระทำปฏิเสธร่วมได้มีกระทำการนั้น หรือปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำให้นุคคลสูญหาย

ความผิดฐาน
กระทำทรมาน

มาตรา ๙ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม

(๒) ลงโทษผู้ถูกกระทำ โดยมีเหตุจากการกระทำซึ่งผู้นั้นหรือบุคคลที่สามได้กระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ

(๓) ช่มชู้หรือขู่เข็ญผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม หรือ

(๔) เพราะเหตุผลใด ๆ บนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน

ความผิดฐาน
กระทำหรือ
ลงโทษที่โหดร้าย
ไร้มนุษยธรรม
หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

มาตรา ๑๐ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดเป็นเหตุให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานความผิดฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

ร่างพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสุญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

เหตุเพิ่มโทษ

มาตรา ๑๑ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ และ

มาตรา ๑๐ เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี หญิงมีครรภ์ ผู้พิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้เพราะอายุหรือความป่วยเจ็บ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นกึ่งหนึ่ง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๒ ผู้ใดสมคบ เป็นผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน เพื่อกระทำ

ร ี บ ผิ ด

ความผิดตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับ

เช่น เดียว กับ

ตัวการในความผิดนั้น

ตัวการ

ความรับผิดชอบของ

มาตรา ๑๓ ผู้บังคับบัญชาผู้ใดทราบหรือจงใจเพิกเฉยต่อข้อมูลที่

ผู้บังคับบัญชา

ระบุอย่างชัดเจนว่าผู้ที่อยู่ใต้อำนาจบังคับบัญชาของตนนั้นจะกระทำหรือได้กระทำ ความผิดตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ และไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสมตามอำนาจตน เพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิด หรือไม่ดำเนินการ หรือส่งเรื่องให้ดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดีอาญาตามกฎหมาย ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งจะต้องเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ

และมีอำนาจควบคุมดูแลการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวบุคคล

ทั้งนี้ ไม่อาจอ้างคำสั่งหรือข้อสั่งการใด ๆ เพื่อสร้างความชอบ

ธรรมให้กับความผิดตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ได้

เหตุผลโทษจาก

มาตรา ๑๔ ถ้าผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ช่วยให้มี

การให้ ความ

การค้นพบผู้ถูกกระทำให้สูญหาย โดยผู้นั้นมีได้รับอันตรายสาหัสหรือตกอยู่ใน

ช่วยเหลือร่วมมือ

ภาวะอันใกล้จะเป็นอันตรายต่อชีวิต ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดี ให้ลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

หลักความรับผิด

มาตรา ๑๕ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำทรมานและความผิด

สากล (Universal

ฐานกระทำให้นुकคสสุญหายตามพระราชบัญญัตินั้นนอกราชอาณาจักร ผู้นั้นต้องรับ

jurisdiction)

โทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ร่างพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุ้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

มิให้เป็นความผิด
ทางการเมืองตาม
กฎหมายว่าด้วย
การส่งผู้ร้ายข้าม
แดน

มาตรา ๑๖ การกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ความผิด
ฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และความผิด
ฐานกระทำให้นุ้บุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้ มิให้ถือว่าเป็นความผิดทาง
การเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และกฎหมายว่าด้วยความ
ร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

ข้ออ้างใน
สถานการณ์
ฉุกเฉิน

มาตรา ๑๗ สถานการณ์ฉุกเฉิน สงคราม ความไม่มั่นคงของรัฐ
หรือสถานการณ์พิเศษใด ไม่อาจนำมาอ้างเพื่อให้การกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

หลักการไม่ส่งตัว
กลับไปเผชิญ
อันตราย (Non-
refoulement)

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งตัว
บุคคลใดออกไปนอกราชอาณาจักร หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการส่งบุคคล
ดังกล่าวออกไปจะส่งผลให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในความเสี่ยงจากการทรมาน การ
กระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำ
ให้นุ้บุคคลสูญหาย

ส่วนที่ ๒

การดำเนินคดี

ความเป็
ผู้เสียหายใน
กระบวนการ
ยุติธรรมทาง
อาญา

มาตรา ๑๙ ให้ผู้ได้รับความเสียหายในคดีความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การนับอายุความ
ต่อเนื่อง

มาตรา ๒๐ ให้การกระทำความผิดฐานกระทำให้นุ้บุคคลสูญหาย
ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดต่อเนื่องตลอดเวลาจนกว่าจะเปิดเผยชะตา
กรรมหรือปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัว และไม่ให้เริ่มนับอายุความจนกว่าจะพบ
บุคคลที่ถูกกระทำให้นุ้สูญหาย หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความ
ตาย และให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้นุ้สูญหาย

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย

อายุความ

มาตรา ๒๑ ให้ความผิดฐานกระทำทรมาน และฐานกระทำให้นुकคคสุญหายตามพระราชบัญญัตินี้ มีอายุความห้าสิบปี

ความผิดฐานกระทำทรมาน และฐานกระทำให้นुकคคสุญหายตามพระราชบัญญัตินี้ไม่มีอายุความ หากเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำที่มีลักษณะอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ

**ให้เป็นคดีพิเศษ
โดยมีพนักงาน
อัยการเป็น
ผู้รับผิดชอบ
สำนวนการ
สอบสวน**

มาตรา ๒๒ ให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นคดีพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ และให้พนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหน่วยงานใดตกเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหน่วยงานนั้นเข้าร่วมเป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และบทบัญญัติมาตรา ๒๑/๑ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษไม่นำมาใช้บังคับกับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

**การสั่งคดีและการ
ทำความเข้าใจแย้ง**

มาตรา ๒๓ เมื่อพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๒ เห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ทำความเข้าใจเพื่อออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี ให้การทำความเข้าใจแย้งตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน

**สิทธิของผู้ได้รับ
ความเสียหาย**

มาตรา ๒๔ ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้รายงานให้ผู้ได้รับความเสียหายทราบถึงผลความคืบหน้าของคดีอย่างต่อเนื่อง และให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือ

ร่างพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ติดตามผลความคืบหน้าของคดี และดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัย ชดเชยและฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมาย และสนับสนุนช่วยเหลือด้านการดำเนินคดี โดยการมีส่วนร่วมจากผู้ได้รับความเสียหาย

การเรียกร้องค่า สินไหมทดแทน

มาตรา ๒๕ ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดเช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ได้รับความเสียหายเพราะเหตุที่ได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย ชื่อเสียง หรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย

ในการนี้ ให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และสนับสนุนข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อให้ศาลกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และการฟื้นฟูเยียวยาแก่ผู้ได้รับความเสียหาย ซึ่งรวมทั้งการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจแก่ผู้ได้รับความเสียหายด้วย

อยู่ในเขตอำนาจ ศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๖ ให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม และให้นำเอาวิธีพิจารณาคดีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมาบังคับใช้กับคดีดังกล่าวโดยอนุโลม

หมวด ๓

การป้องกันการทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหาย

สิทธิผู้ถูกควบคุม ตัว

มาตรา ๒๗ ในการควบคุมตัวบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวบุคคลต้องจัดให้มีบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตาม มาตรา ๒๘ และให้ผู้ถูกควบคุมตัวมีสิทธิและได้รับแจ้งสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ผู้ถูกควบคุมตัว และญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัว

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

ไว้วางใจทราบถึงวัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว คำสั่งและเหตุแห่งการออกคำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ใช้อำนาจควบคุมตัว

(๒) แจ้งให้ญาติหรือบุคคลที่ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเคลื่อนย้ายและสถานที่ปลายทางที่รับตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ควบคุมตัว

(๓) แจ้งให้ญาติหรือบุคคลที่ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพร่างกายหรือจิตใจของผู้ถูกควบคุมตัว และรายละเอียดเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลและสถานพยาบาลที่รับตัวในทันที กรณีที่ถูกควบคุมตัวเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ

(๔) ได้รับการเยี่ยมและติดต่อกับญาติหรือบุคคลที่ถูกควบคุมตัวไว้วางใจตามสมควร

(๕) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความที่ตนเลือกเป็นการเฉพาะตัว และมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๖) มีทนายความเข้าร่วมการสอบปากคำ การสอบถามหรือซักถามโดยก่อนเริ่มการสอบปากคำ การสอบถามหรือซักถาม ต้องมีการระบุตัวตนของผู้เข้าร่วมทุกคนและมีการบันทึกภาพและเสียงซึ่งสามารถนำออกถ่ายทอดได้อย่างต่อเนื่องทุกครั้ง

(๗) ได้รับการตรวจร่างกาย และการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย

(๘) ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตายหรือได้รับบาดเจ็บจนไม่สามารถจัดการเองได้ ให้ผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิเข้าไปมีส่วนร่วมในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตายหรือบาดเจ็บของผู้ถูกควบคุมตัว

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกควบคุมตัวทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง และมีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ผู้ถูกควบคุมตัวเข้าถึงสิทธิดังกล่าว

การจัดทำบันทึก
ข้อมูลเกี่ยวกับผู้
ถูกควบคุมตัว

มาตรา ๒๘ ในการควบคุมตัวบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวบุคคลต้องจัดให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ นามสกุล รูปถ่าย ตำหนิรูปพรรณ รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ใช้ระบุตัวบุคคลและสภาพร่างกายของผู้ถูกควบคุมตัว

(๒) วัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว และข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำการควบคุมตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ดังกล่าว จะต้องมีการระบุถึงสถานที่ปลายทางที่รับตัว และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการย้ายสถานที่ควบคุมตัวนั้น

(๓) คำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และเหตุแห่งการออกคำสั่งนั้น

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ออกคำสั่งให้มีการควบคุมตัว

(๕) วัน เวลา และสถานที่ของการปล่อยตัว ผู้รับผิดชอบในการปล่อยตัว และญาติหรือบุคคลที่มารับตัว หรือพยานในการปล่อยตัว

(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพร่างกายของบุคคลผู้ถูกควบคุมตัว ทั้งก่อนควบคุมตัวและก่อนการปล่อยตัว ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย จะต้องระบุถึงข้อมูลประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) ข้อมูลเพื่อใช้ในการติดต่อญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจ และทนายความ (หากมี)

(๘) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อรับประกันสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๑๙ และ

(๙) ข้อมูลอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อป้องกันการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้นุคคลสูญหาย

ในการปล่อยตัวตาม (๕) ก่อนปล่อยตัวให้ผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวตามวรรคหนึ่งแจ้งญาติให้ทราบถึงการปล่อยตัวและให้บันทึกไว้ด้วยว่ามีผู้ใดมารับตัวไป หากไม่สามารถติดต่อญาติได้หรือไม่มีบุคคลใดมารับตัว ให้บันทึกวิธีการติดต่อญาติไว้และให้ผู้รับผิดชอบในการปล่อยตัวจัดหาพยานในการปล่อยตัว พร้อมทั้งบันทึกชื่อ ที่อยู่ของพยานนั้นไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการปล่อยตัว

สิทธิร้องขอต่อ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ให้เปิดเผยข้อมูล

มาตรา ๒๙ ญาติหรือบุคคลเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจาก

ร่างพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุญนุญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

ควบคุมตัว	คณะกรรมการ มีสิทธิร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘
การขอให้ศาลเปิดเผยข้อมูลควบคุมตัว	หากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว ญาติหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีสิทธิร้องขอต่อศาลอาญาแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา เพื่อให้ศาลสั่งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้
คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูล	ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง เปิดเปิดเผยข้อมูลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ ให้แก่ญาติหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการได้ คำสั่งศาลดังกล่าวให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ และให้คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์เป็นที่สุด
ศาลตรวจสอบการใช้อำนาจควบคุมตัวว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ (๑)	มาตรา ๓๐ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลจะทำได้เฉพาะกรณีศาลได้เรียกผู้ถูกควบคุมตัวมาสอบถามต่อหน้าศาล และมีหลักประกันว่าผู้ถูกควบคุมตัวจะไม่ถูกทรมาน หรือกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือกระทำให้นุญนุญหาย และการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตราย หรือละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ถูกควบคุมตัว หรือเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
	มาตรา ๓๑ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกควบคุมตัวโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้นุญนุญหาย บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลอาญาหรือศาลยุติธรรมแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา เพื่อให้มีคำสั่งระงับการกระทำเช่นนั้นทันที
	(๑) ผู้ได้รับความเสียหาย สามัญ ภริยา หรือญาติของผู้นั้น
	(๒) พนักงานอัยการ
	(๓) พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ
	(๔) คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

(๕) บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว

ให้ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตเพื่อ
ประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ย่อมได้รับความคุ้มครอง

**การไต่สวนโดย
ศาล และคำสั่ง
ศาล (๒)**

มาตรา ๓๒ เมื่อได้รับคำร้องตามมาตรา ๓๑ หรือเมื่อความ
ปรากฏต่อศาลว่ามีการทรมาน หรือการกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม
หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยทันที ถ้าศาลเห็นว่าคำ
ร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนำตัวผู้ถูกควบคุมตัวหรือผู้ได้รับความ
เสียหายมาศาลโดยพลัน และหากการควบคุมตัวเป็นไปโดยมิชอบด้วย
กฎหมาย หรือเกิดการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่
ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้นุคคลสูญหายในระหว่างการควบคุมตัว ให้ศาลมี
คำสั่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ปลดปล่อยผู้ถูกควบคุมตัวทันที

(๒) ให้ยุติการทรมาน หรือการกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้
มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

(๓) เปลี่ยนสถานที่ควบคุมตัว

(๔) ให้ผู้ได้รับความเสียหายได้พบญาติ ทนายความ หรือบุคคล
อื่นที่ไว้วางใจเป็นการส่วนตัว

(๕) ให้มีการรักษาพยาบาลรวมทั้งการฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ

(๖) ให้เปิดเผยเอกสารบันทึกหรือข้อมูลอื่นใด

(๗) กำหนดมาตรการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการระงับ
การกระทำหรือเยียวยาเบื้องต้นกับผู้ได้รับความเสียหาย

ให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับ
มอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ยื่นคำร้องให้ศาลกำหนดมาตรการที่
เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และการฟื้นฟูเยียวยาเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับความ
เสียหาย ซึ่งรวมทั้งการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ

คำสั่งศาลตามมาตรา ๓๒ นี้ให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ และให้
คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์เป็นที่สุดท้าย

กรณีผู้ถูกควบคุม

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย เจ้าหน้าที่

ร่างพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

ตัวถึงแก่ความตาย ของรัฐในการควบคุมตัวจะต้องประสานงานอย่างเร่งด่วนเพื่อจัดทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการชันสูตรพลิกศพแล้ว และต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุเพื่อป้องกันมิให้นุคคลเข้าไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน และประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐานเพื่อเก็บและรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ

(๒) ติดต่อครอบครัวหรือญาติของผู้ตายเพื่อให้มีส่วนร่วมในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตาย และ

(๓) ประสานงานกับคณะกรรมการหรือสำนักงานเพื่อให้มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมานในระหว่างควบคุมตัว

บทต้องห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาเนื่องจากการทรมาน

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ปรากฏต่อศาลว่าพยานหลักฐานใดเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้นหรือได้มาเนื่องจากการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้นุคคลสูญหาย ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานนั้น เว้นแต่เป็นการรับฟังพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

บทคุ้มครองผู้ใช้สิทธิร้องเรียนโดยสุจริต

มาตรา ๓๕ บุคคลซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตในการแจ้งความหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้นุคคลสูญหาย ย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งรวมทั้งจากการถูกดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง หรือคดีปกครอง

หมวด ๔

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย

องค์ประกอบ

มาตรา ๓๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

คณะกรรมการ	<p>“คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย” ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none">(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ(๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด นายกฤษฎาหมายความ(๔) ผู้แทนผู้ได้รับความเสียหายจากการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้นุคคลสูญหาย ซึ่งคัดเลือกกันเองจำนวนสองคน(๕) ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมซึ่งมีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหาผลกำไรและดำเนินกิจกรรมด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิของผู้ได้รับความเสียหาย ซึ่งคัดเลือกกันเอง จำนวนสามคน(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการตรวจจดพยานหลักฐาน จำนวนหนึ่งคน นิติเวชศาสตร์จำนวนหนึ่งคน และด้านจิตวิทยาจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ <p>ให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพกำหนด</p>
คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ	<p>มาตรา ๓๗ กรรมการตามมาตรา ๓๖ (๔) (๕) และ (๖) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none">(๑) มีสัญชาติไทย(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรمانและการกระทำใ้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย
- (๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก รวมทั้งคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแต่ให้รอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดฐานหมิ่นประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๙) ไม่เคยถูกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบแล้ว เห็นว่าได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ

มาตรา ๓๘ กรรมการตามมาตรา ๓๖ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระหนึ่ง กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

มาตรา ๓๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๓๖ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐
- (๔) คณะกรรมการมีมติสองในสามให้ออก เพราะมีความ

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุ้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

ประพตติเสื้อมเสืย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที หรือหย่อนความสามารถ

กร ณี ต้า แห น ่ง
กรรรมการว่างลง

มาตรา ๔๐ เมื่อตำแหน่งกรรรมการตามมาตรา ๓๖ (๔) (๕) และ (๖) ว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน เว้นแต่ วาระของกรรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรรมการก็ได้

กรรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรง ตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรรมการที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ กรรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

การประชุม
คณะกรรรมการ

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรรมการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง การประชุมคณะกรรรมการต้องมีกรรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่ง หนึ่งของจำนวนกรรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรรมการ ถ้าประธานกรรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้า ประธานกรรรมการและรองประธานกรรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ ได้ ให้กรรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ ประธานกรรรมการหรือกรรรมการผู้ใดมีส่วนได้ เสืยโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรรมการพิจารณา ให้ประธานหรือ กรรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่าคณะกรรรมการผู้นั้นสมควรอยู่ในที่ประชุมและมีมติในเรื่องนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ คณะกรรรมการกำหนด

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสืยข้างมาก กรรรมการคน หนึ่งให้มีเสืยหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสืยเท่ากันให้ประธานในที่ประชุม ออกเสืยเพิ่มขึ้นอีกเสืยหนึ่งเป็นเสืยชี้ขาด

อำนาจหน้าที่
คณะกรรรมการ

มาตรา ๔๒ คณะกรรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมาตรการอื่นที่จำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเพื่อป้องกันและ ปราบปรามการทรมาน การกระทำ หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

ย้ายศักดิ์ศรี และการกระทำให้นุคคลสูญหาย

(๓) กำหนดนโยบายและมาตรการฟื้นฟูและเยียวยาด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้ได้รับความเสียหายที่ครอบคลุมความเสียหายทุกด้าน ซึ่งหมายถึงรวมถึงการทำให้กลับสู่สภาพเดิม การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เพียงพอ การบำบัดและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายทั้งทางการเงินและทางจิตใจตลอดรวมถึงการฟื้นฟูระยะยาวทางการแพทย์ให้กับผู้เสียหาย โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๕) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการปกปิดการควบคุมตัวบุคคล

(๖) ติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้นุคคลสูญหาย สนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย ด้วยการให้คำปรึกษาและนำทางกฎหมาย ด้านนายความ ด้านการตรวจทางการแพทย์เพื่อประโยชน์ทางคดี ด้านการติดตามความคืบหน้าของคดี ด้านการฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

(๗) ติดตามดูแล อำนาจการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการสืบสวนสอบสวนที่รวดเร็วและเป็นธรรม รวมทั้งขอให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

(๘) ขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) ตรวจเยี่ยมหน่วยงานหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า รับเรื่องร้องเรียนที่ไม่ระบุชื่อผู้ร้อง และให้คำแนะนำแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) จัดทำรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้นุคคลสูญหาย และแนวทางแก้ไขปัญหา เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

(๑๑) แต่งตั้งที่ปรึกษา อนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๒) วางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๑๓) วางระเบียบอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

อำนาจหน้าที่
สำนักงาน

มาตรา ๔๓ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการสืบหาติดตามช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย

(๒) ติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้นุคคลสูญหาย สนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย ด้วยการให้คำปรึกษาและนำทางกฎหมาย ด้านทนายความ ด้านการตรวจทางการแพทย์เพื่อประโยชน์ทางคดี ด้านการติดตามความคืบหน้าของคดี ด้านการฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกาย และจิตใจ และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

(๓) สนับสนุนให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทรมาน หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้นุคคลสูญหาย

(๔) ศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีและการกระทำให้นุคคลสูญหาย รวมทั้งให้ความรู้และฝึกอบรมแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๕) รวบรวมข้อมูล สถิติคดี และจัดทำรายงานผลดำเนินการประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

ความผิดฐาน
กระทำให้นุคคล
สูญหาย

มาตรา ๔๔ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำให้นุคคลสูญหาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดฐาน
กระทำทรมาน

มาตรา ๔๕ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดฐาน
กระทำหรือ
ลงโทษที่โหดร้าย
ไร้มนุษยธรรม
หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

มาตรา ๔๖ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

การจงใจขัดขวาง
มาตรการ
คุ้มครองโดยไม่
แจ้งสิทธิหรือไม่

มาตรา ๔๗ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่แจ้งสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๗ หรือจัดการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวตามมาตรา ๒๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขัดขวางการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกควบคุมตัว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

บันทึกข้อมูล หรือทั้งจำทั้งปรับ
ควบคุมตัว

บทเฉพาะกาล

คดีความผิด
เกี่ยวกับการ
กระทำให้นुकคค
สุญหาย ซึ่ง
เกิดขึ้นก่อน
พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ

มาตรา ๔๘ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดี
ความผิดเกี่ยวกับการกระทำให้นुकคคสุญหายอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่
ถูกกระทำให้นुकคคสุญหาย หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย และ
ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด แม้การปฏิเสธหรือปกปิดชะตากรรมของผู้ถูก
ควบคุมตัวได้เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน
และการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ฉบับประชาชน ได้จัดทำขึ้นโดยการทบทวนและปรับปรุงร่างกฎหมายเดิมที่เข้าสู่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อปีที่ผ่านมา² เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560³ และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือที่ได้ลงนามไว้และอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อเข้าเป็นภาคี⁴ ผ่านการระดมความคิดจากผู้ได้รับความเสียหาย นักกฎหมาย และคนทำงานในองค์กรภาคประชาสังคมที่มี

2 โดยที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

3 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ผ่าน ๆ มาจนถึงปัจจุบัน ได้บัญญัติรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคลอย่างชัดเจน (มาตรา 4) รวมทั้งคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล จากการถูกค้นตัว จับกุมขัง หรือถูกกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายเกินสมควรแก่เหตุผลที่กฎหมายกำหนด และยังบัญญัติไว้อย่างเข้มงวดยิ่งกว่า การทรมานทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมนั้นจะกระทำมิได้ (มาตรา 28) ทั้งนี้ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐ (มาตรา 25)

4 พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องโดยตรงได้แก่ (1) อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment หรือ CAT) ซึ่งประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2550 และ (2) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance หรือ ICPPED) ซึ่งประเทศไทยได้ลงนามรับรองอนุสัญญาดังกล่าวเมื่อ 9 มกราคม 2555 และอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคี

ร่างพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขปัญหการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายที่เกิดขึ้นจริงในห้วงเวลาที่ผ่านมามา เพื่อชดเชยฟื้นฟูและเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ ลดล้างวัฒนธรรมในภาครัฐการบางหน่วยงานที่ยังคงปล่อยให้คนผิดลอยนวล (impunity) และสร้างระบบความพร้อมรับผิดในภาครัฐการ (accountability) เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายเกิดผลอย่างแท้จริง และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้นุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงซึ่งไม่อาจยกเว้นให้กระทำได้ไม่ว่าสถานการณ์ใด ๆ อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการถูกค้นตัว จับ คุมขัง หรือถูกกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายเกินสมควรแก่เหตุผลที่กฎหมายกำหนด ยิ่งไปกว่านั้นการทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมนั้นจะกระทำมิได้ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และได้ลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ จึงต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดเป็นการเฉพาะ ตลอดจนมีมาตรการป้องกันและปราบปราม มาตรการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายและมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อบทในอนุสัญญาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และสอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ฉบับประชาชน มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัติเช่นเดียวกับร่างกฎหมายเดิมได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

๒.๒ กำหนดวันใช้บังคับเช่นเดียวกับร่างกฎหมายเดิม โดยให้ใช้บังคับได้เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้มีระยะเวลาในการเตรียมการออกกฎหมายลำดับรอง การแต่งตั้งและคัดเลือกกรรมการ และการกำหนดแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ กำหนดผลต่อกฎหมายอื่นโดยให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน เว้นแต่กรณีที่กฎหมายใดกำหนดเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลไว้โดยเฉพาะ ซึ่งให้ความคุ้มครองบุคคลมากกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

๒.๔ กำหนดปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม ดังนี้

- ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “การทรมาน” “การกระทำให้นุคคลสูญหาย” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี” เพื่อให้ความหมายของถ้อยคำในบทนิยามดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาและหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยิ่งขึ้น

- ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “ผู้ได้รับความเสียหาย” ซึ่งให้หมายรวมถึงสามี ภรรยา คู่ชีวิต ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน และผู้อยู่ในอุปการะ ทั้งโดยนิตินัยและพฤตินัยของบุคคลที่ได้รับความเสียหายดังกล่าว เพื่อให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้นในการคุ้มครองสิทธิในชีวิตและร่างกายของบุคคลทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ สมดังเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัตินี้

- เพิ่มบทนิยามคำว่า “ควบคุมตัว” เพื่อให้การใช้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทบต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคล ต้องดำเนินการแจ้งรายละเอียดด้านการคุ้มครองสิทธิและการจัดทำบันทึกการควบคุมตัวโดยละเอียดตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ (มาตรา ๔)

๒.๕ กำหนดกรอบแนวคิดของการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายในหมวดที่ ๑ บททั่วไป เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งฝ่ายบริหาร ตุลาการและนิติบัญญัติ ดังนี้

- ยืนยันหลักการของรัฐธรรมนูญที่รัฐจะต้องคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลโดยไม่เลือกปฏิบัติ การทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้นุคคลสูญหายจะกระทำมิได้ ซึ่งหมายรวมถึงรัฐต้องดำเนินการมาตรการป้องกันและปราบปรามอย่างมีประสิทธิภาพ (มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุ้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

- กำหนดรับรองสิทธิในการร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมานหรือการกระทำให้นุ้บุคคลสูญหาย หน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพความปลอดภัยและสนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายอย่างเร่งด่วน ซึ่งรวมทั้งการติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา การสามารถเข้าถึงการชดเชยและเยียวยาความเสียหายทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อคืนความเป็นธรรมให้แก่ผู้ได้รับความเสียหาย และสุดท้ายรัฐต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดขึ้นซ้ำอีก (มาตรา ๖ วรรคสอง และมาตรา ๗ วรรคสอง)

- กำหนดบทบาทขององค์กรฝ่ายตุลาการในการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีคำสั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายเช่นว่านั้นทันที และศาลยังมีอำนาจหน้าที่กำหนดวิธีการตามสมควรเพื่อคุ้มครอง ชดเชยและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นผ่านการสนับสนุนช่วยเหลือจากคณะกรรมการ (มาตรา ๖ วรรคสาม)

๒.๖ กำหนดมาตรการปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุ้บุคคลสูญหายในหมวด ๒ การปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุ้บุคคลสูญหาย เพื่อสร้างระบบความพร้อมรับผิด (accountability) และลบล้างวัฒนธรรมปล่อยให้คนผิดลอยนวล (impunity) และมีกลไกสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ได้รับความเสียหายได้รับความเป็นธรรม ผ่านการช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อติดตามตรวจสอบและนำตัวผู้เกี่ยวข้องมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา และการชดเชยฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกาย จิตใจและสังคม และการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดเกิดขึ้นซ้ำอีก ดังนี้

๒.๖.๑ กำหนดส่วนที่ ๑ บททั่วไปให้ประกอบด้วย

- ความผิดฐานกระทำให้นุ้บุคคลสูญหาย (มาตรา ๘) ฐานกระทำทรมาน (มาตรา ๙) ฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (มาตรา ๑๐)

- เหตุเพิ่มโทษ (มาตรา ๑๑) ความรับผิดของผู้สมคบ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน (มาตรา ๑๒) ความรับผิดของผู้บังคับบัญชา (มาตรา ๑๓) เหตุลดโทษจากการให้ความช่วยเหลือร่วมมือ (มาตรา ๑๔) และ

- กำหนดบทรับรองหลักความรับผิดชอบสากล (Universal jurisdiction) (มาตรา ๑๕) หลักกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา (มาตรา ๑๖) หลักสิทธิเด็ดขาด (Non-derogation) (มาตรา ๑๗) หลักการไม่ส่งตัวกลับไปเผชิญอันตราย (Non-refoulement) (มาตรา ๑๘)

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)

ให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาเพื่อประสิทธิผลในการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายสมดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ โดยแยกส่วนของอัตราโทษไปบัญญัติไว้ในหมวดที่ ๕ บทกำหนดโทษในอัตราโทษที่ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของความผิด

๒.๖.๒ กำหนดส่วนที่ ๒ การดำเนินคดี ดังนี้

- รับรองความเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา เพื่อให้สามี ภรรยา คู่ชีวิต ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน และผู้อยู่ในอุปการะ ทั้งโดยนิตินัยและพฤตินัย สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ได้รับทราบความเป็นจริง และเข้าถึงความเป็นธรรมได้ (มาตรา ๑๙)

- กำหนดเรื่องการนับอายุความ โดยให้การกระทำความผิดฐานกระทำให้นุคคลสูญหายเป็นความผิดต่อเนื่องตลอดเวลาจนกว่าจะเปิดเผยชะตากรรมหรือปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัว และการสืบสวนสอบสวนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเริ่มนับอายุความก็ต่อเมื่อพบบุคคลที่ถูกกระทำให้นุคคลสูญหายหรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย (มาตรา ๒๐) และให้ความผิดฐานกระทำให้นุคคลสูญหายและฐานกระทำทรมานมีอายุความห้าสิบปี และให้มีอายุความหากเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำที่มีลักษณะอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ (มาตรา ๒๑)

- กำหนดให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยคดีพิเศษ โดยมีพนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวน และไม่ให้การดำเนินคดีต้องอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (มาตรา ๒๒) และกำหนดเรื่องการสั่งคดีและทำความเห็นแย้ง โดยให้การทำความเห็นแย้งกรณีมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุด (มาตรา ๒๓)

- กำหนดรับรองสิทธิของผู้ได้รับความเสียหายให้ได้รับทราบถึงผลความคืบหน้าของคดีอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการมีหน้าที่ร่วมติดตามความคืบหน้าของคดี และดำเนินการเพื่อคุ้มครองเสรีภาพและความปลอดภัย ชดเชยและฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและช่วยเหลือด้านการดำเนินคดี (มาตรา ๒๔) และให้พนักงานอัยการร่วมกับคณะกรรมการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิดให้แก่ผู้ได้รับความเสียหาย และสนับสนุนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้ศาลกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและการฟื้นฟูเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายด้วย (มาตรา ๒๕)

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

- กำหนดให้ศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นศาลยุติธรรม เพื่อให้ผู้ต้องหา จำเลยและผู้เสียหายอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลพลเรือน (มาตรา ๒๖)

๒.๗ กำหนดมาตรการป้องกันทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหายใน **หมวด ๓ การป้องกันการทรมานและการกระทำให้นुकคคสุญหาย** โดยกำหนดให้การค้นตัว จับ คุมขัง หรือกระทำการอันใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคลจะต้องมีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด และให้ศาลยุติธรรมเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคล เพื่อสร้างระบบความพร้อมรับผิด (accountability) และลดล้างวัฒนธรรมปล่อยให้คนผิดลอยนวล (impunity) ดังนี้

- แฉงสิทธิผู้ถูกควบคุมตัวในการที่จะติดต่อกับญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจ สามารถพบและปรึกษาทนายความ และได้รับการตรวจร่างกายและรักษาพยาบาล (มาตรา ๒๗) และจัดทำบันทึกเกี่ยวกับการควบคุมตัวโดยมีรายละเอียดอย่างน้อยตามรายการที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๒๘)

- กำหนดให้ญาติหรือบุคคลเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีสิทธิร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวได้ (มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง) หากถูกปฏิเสธในการให้ข้อมูล ให้ศาลอาญาในท้องที่มีเขตอำนาจสั่งให้เปิดเผยข้อมูลได้ (มาตรา ๒๙ วรรคสองและวรรคสาม) ทั้งนี้ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลต้องเป็นกรณีที่ศาลได้เรียกผู้ถูกควบคุมตัวมาสอบถามต่อหน้าศาลแล้วและมีเหตุยกเว้นให้ไม่เปิดเผยข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๓๐)

- กำหนดให้ศาลอาญาแห่งท้องที่มีอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจควบคุมตัวว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ (มาตรา ๓๑) โดยดำเนินการไต่สวนและมีคำสั่งเพื่อให้ยุติการกระทำที่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้และกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และฟื้นฟูเยียวยาเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับความเสียหายโดยการสนับสนุนช่วยเหลือจากคณะกรรมการ (มาตรา ๓๒)

- กำหนดวิธีปฏิบัติกรณีผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย นอกจากการประสานงานเพื่อจัดทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐในการควบคุมตัวมีหน้าที่เก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุเพื่อป้องกันมิให้บุคคลเข้าไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน และประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐานเพื่อเก็บ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...

(ฉบับประชาชน)

และรวบรวมหลักฐานในที่เกิดเหตุตามหลักห่วงโซ่พยานหลักฐาน (Chain of custody) และติดต่อกับครอบครัวหรือญาติของผู้ตายให้มีส่วนร่วมในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตาย รวมทั้งประสานงานกับคณะกรรมการเพื่อให้มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมานในระหว่างควบคุมตัว (มาตรา ๓๓)

- กำหนดบทต้องห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้นหรือได้มาเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๔) และบทคุ้มครองผู้ใช้สิทธิร้องเรียนโดยสุจริต (มาตรา ๓๕)

๒.๘ กำหนดกลไกป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายในรูปแบบของคณะกรรมการ **หมวด ๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย** โดยปรับปรุงแก้ไขจากร่างกฎหมายเดิมดังนี้

- กำหนดเพิ่มองค์ประกอบคณะกรรมการ ให้มีผู้แทนผู้ได้รับความเสียหายจำนวนสองคน (มาตรา ๓๖ (๔)) และผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมที่ดำเนินกิจกรรมด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิผู้ได้รับความเสียหายจำนวนสามคน (มาตรา ๓๖ (๕)) และให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีแต่งตั้งในด้านการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน ด้านนิติเวชศาสตร์ และจิตวิทยา (มาตรา ๓๖ (๖))

- กำหนดเพิ่มอำนาจหน้าที่คณะกรรมการ ในการติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำปรึกษาแนะนำทางกฎหมายแก่ผู้ได้รับความเสียหาย ให้ความช่วยเหลือด้านทนายความ การตรวจทางการแพทย์เพื่อประโยชน์ทางคดี และการฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก (มาตรา ๔๒ (๖) (๗) (๘)) ตลอดจนตรวจเยี่ยมสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัว (มาตรา ๔๒ (๙)) และจัดทำรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายและแนวทางแก้ไขปัญหาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาและเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี (มาตรา ๔๒ (๑๐))

- กำหนดเพิ่มอำนาจหน้าที่สำนักงาน ในการติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนและการสนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย (มาตรา ๔๓)

๒.๙ กำหนด**บทเฉพาะกาล**เพื่อรับประกันว่าจะมีการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการกระทำให้นุคคลสูญหายอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้นุคคลสูญหายหรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดถึงแม้ว่าการปฏิเสธหรือปกปิดชะตากรรมของผู้ถูกควบคุมตัวได้เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ...
(ฉบับประชาชน)
